

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

**Міжнародна стратегія
економічного розвитку регіону**

**Международная стратегия
экономического развития региона**

**International Strategy
of Region Economic Development**

Матеріали

VI Міжнародної науково-практичної конференції
(м. Суми, Україна, 17 березня 2016 року)

Суми
Сумський державний університет
2016

Україна на сьогоднішній день потребує здійснення радикальних економічних реформ. Тому для неї внутрішні позики зовнішня фінансова допомога є необхідними для фінансування структурних перетворень, прискорення стабілізації економіки та економічного зростання.

Проте вплив запозичень на макроекономічну ситуацію України є неоднозначним. Структура державного боргу відображає використання залучених позик, вона свідчить про те, що державні запозичення у державі переважно спрямовувались на поточні економічні потреби держави, а саме: забезпечення стабільності функціонування грошово-кредитної системи, покриття дефіциту платіжного балансу і державного бюджету. І незначна їх частина була спрямована безпосередньо на розвиток економіки та прискорення економічного зростання.

Результатом нерациональних і зайвих зовнішніх позик для України можуть стати виникнення боргових зобов'язань перед нерезидентами, які в майбутньому значно обмежать незалежну економічну політику уряду.

Отже, одним з найважливіших завдань для України є зменшення боргового навантаження та вдосконалення системи управління державним боргом. Є необхідним вживати заходи щодо поліпшення боргового стану України. Це можна зробити слідуючи прикладу економічно розвинених країн: налагодити політичну ситуацію у країні, мінімізувати зовнішні запозичення, налагодити інвестиційний клімат, дотримуватися економічно безпечного дефіциту бюджету, удосконалення податкової політики, сприяння розвитку зовнішньоекономічної діяльності та збільшення експорту України.

РОЛЬ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У РОЗВИТКУ СИНДИКАТИВНОГО КРЕДИТУВАННЯ

Мороз Н.М., аспірант

ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України»

Синдикативне кредитування зародилося у 60-х роках минулого століття і в останньому десятиріччі набуло значного розвитку. Так, якщо у 90-х роках обсяг світового ринку синдикативного кредитування склав близько 1,0 трлн. дол. США, у 2004 році – 2,6 трлн. дол. США, то вже у 2014 році на ринку відбулось 10479 угод, завдяки яким було залучено близько 4,7 трлн. дол. США [1]. Переважна більшість синдикативних кредитів носить міжнародний характер, що зумовило появу міжнародних організацій, що здійснюють діяльність на ринку синдикативного кредитування та які умовно можна поділити на дві великі групи. До першої належать організації, що

здійснюють регулювання ринку, до другої – організації, що виступають активними учасниками в угодах синдикативного кредитування.

До регулюючих організацій відносяться так-звані асоціації синдикативного кредитування, зокрема на американському ринку – Асоціація синдикативного кредитування (Loan Syndications and Trading Association, Нью-Йорк), на європейському – Асоціація кредитного ринку (Loan Market Association, Лондон), на азіатському – Тихоокеанська Асоціація кредитного ринку (Asia Pacific Loan Market Association, Гонконг).

Спочатку асоціації створювалися для сприяння організації та регулювання вторинного ринку, підвищення його ліквідності та прозорості, вироблення процедур взаємодії учасників, механізмів взаєморозрахунку, способів підвищення виконання зобов'язань. Проте надалі діяльність асоціацій поширилася на організацію як первинного, так і вторинного ринку синдикативного кредитування [2]. Асоціаціями були підготовлені пакети форм документів, призначених для регулювання повного циклу синдикативного кредитування з моменту організації кредиту до моменту його погашення, розроблено типові форми основних документів. Асоціації встановили активне співробітництво з міжнародними та національними органами банківського нагляду з метою сприяння уніфікації вимог до синдикативного кредитування в окремих країнах, почали узагальнення практики банківського нагляду в цій галузі.

До головних фінансових інститутів, що оперують на ринках синдикативного кредитування, які формуються, відносять Європейський банк реконструкції і розвитку (ЄБРР) та Міжнародну фінансову корпорацію (МФК). Як у межах ЄБРР, так і у межах МФК створені спеціальні підрозділи, які здійснюють організацію синдикативних позик. Синдикування, як правило, здійснюється за кредитною програмою типу А/В, основний зміст якої зводиться до того, що Європейський банк реконструкції і розвитку та Міжнародна фінансова корпорація організують синдикат, залучають до участі у кредиті інші банки (міжнародні або ж місцеві банківські інститути); позичальнику надаються власні кошти ЄБРР або МФК (кредит типу А) і залучені кошти інвесторів (кредит типу В). Ресурси, що надаються забезпечують покриття до 35% потреб окремого проекту чи компанії в довгостроковому фінансуванні [3, 4].

Протягом 2014 року проекти ЄБРР включали додаткове фінансування зі сторони інших організацій в обсязі близько 13,9 млрд. євро (в 2013 році – 13,5 млрд. євро), із них 865 млн. євро було залучено завдяки синдикативним кредитам із використанням структури А/В (в 2013 році 759 млн. євро) в рамках 22-х угод. Ці угоди охоплювали головні сфери економіки та забезпечили ресурсами позичальників в Азербайджані, Албанії, Грузії, Казахстані, Польщі, Румунії, Туреччині, Україні та Хорватії [3].

Значно активнішою на ринку синдикативного кредитування протягом 2014 року була Міжнародна фінансова корпорація. Організацією було надано синдикативних кредитів на суму 4,6 млрд. дол. США із залученням ресурсів 84 фінансових інституцій (у 2013 році обсяги кредитування склали 3,1 млрд. дол. США). Понад 2,1 млрд. дол. США був спрямований на фінансування країн, що розвиваються [4].

Отже, до основних функцій міжнародних організацій на ринку можна віднести: - розробку типових документів в сфері синдикативного кредитування; - співпрацю із регуляторами національних економік в сфері нагляду за процесом синдикування; - організацію вторинного ринку синдикативного кредитування; надання синдикативних кредитів країнам, що розвиваються; виконання функцій банку-організатора синдикативного кредиту з метою мобілізації більшого обсягу фінансових ресурсів. Відповідно українським учасникам ринку необхідно налагоджувати роботу із вказаними організаціями, з метою розвитку синдикативного кредитування в країні та перетворення його на ефективний інструмент фінансування реального сектору економіки.

1. Global syndicated loans review/Thomson Reuters, 2015 [Electronic recourse]. – Mode of access: http://dmi.thomsonreuters.com/Content/Files/4Q2014_Global_Syndicated_Loans_Legal_Review.pdf

2. Офіційний сайт Асоціації синдикативного кредитування [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.lsta.org/>

3. Офіційний сайт Європейського банку реконструкції і розвитку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ebrd.com/ru/home.html>

4. Офіційний сайт Міжнародної фінансової корпорації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ifc.org>

РОЛЬ ЕКОНОМІЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ ДЛЯ РОЗВИТКУ СУСПІЛЬНИХ ВІДНОСИН

Футало Ю.Р., аспірант

Мукачівський державний університет (Україна)

Внаслідок процесів глобалізації виникають надзвичайно складні умови розвитку багатьох країн, в тому числі й України. Вони полягають в першу чергу у принциповій зміні факторів та чинників соціального та економічного розвитку країн. Це стосується технологічних та соціальних інновацій, вміння ефективно адаптуватися у транснаціональному середовищі, у масштабах інформатизації суспільства, у різних рівнях інтелектуальної та політичної свободи. У зв'язку з цим актуальною проблемою стає дослідження інтеграційних процесів та їх впливу на розвиток економіки країни.